

JOHN
GRISHAM
DE BROEDERSCHAP

AL MEER DAN 20 JAAR DE SUCCESVOLSTE
THRILLERSCHRIJVER TER WERELD

Over het boek

In een lichtbeveiligde strafinstelling zitten drie ex-rechters gevangen, die samen De Broederschap vormen. Ze verrijken zich vanuit de gevangenisbibliotheek met de opbrengsten uit allerlei illegale zaken. Maar dan laten ze de verkeerde in de val lopen: een onschuldige 'van buiten', een man met gevaarlijke vrienden...

Over de auteur

John Grisham werd op 8 februari 1955 geboren in Jonesboro, Arkansas, als tweede kind in een gezin van vijf kinderen. Zijn vader werkte in de bouw en zijn moeder was huisvrouw. Na zijn studie rechten aan de University of Mississippi werkte Grisham bijna tien jaar lang als jurist, waarbij hij zich specialiseerde in strafrechtelijke zaken en letselschadeclaims. In 1983 werd hij gekozen tot lid van het Huis van Afgevaardigden van de staat Mississippi, een functie die hij tot 1990 bekleedde. Als thrillerschrijver debuteerde hij in 1988 met *De jury*, maar het was zijn tweede boek, *Advocaat van de duivel*, waarmee hij definitief zijn naam vestigde als de koning van de legal thriller.

Van dezelfde auteur

De jury
Advocaat van de duivel
Achter gesloten deuren
De cliënt
Het vonnis
De rainmaker
In het geding
De partner
De straatvechter
Het testament
De broederschap
De erfpachters
Winterzon
Het dossier
De claim
Verloren seizoen
Het laatste jurylid
De deal
De gevangene
De verbanning
De aanklacht
De getuige
De wettelozen
De belofte
De bekentenis
Het proces
Vergiffenis
De afperser
Het protest
De erfgenaam
Dilemma

Bezoek onze internetsite www.awbruna.nl voor informatie over onze boeken, volg [@AWBruna](https://twitter.com/AWBruna) op Twitter of bezoek onze Facebook-pagina: [Facebook.com/AWBrunaUitgevers](https://facebook.com/AWBrunaUitgevers).

John Grisham

De Broederschap

A.W. Bruna Uitgevers

Oorspronkelijke titel

The Brethren

© 2000 by Belfry Holdings, Inc.

Vertaling

Hugo en Nienke Kuipers

Omslagontwerp

Studio Jan de Boer

© 2015 A.W. Bruna Uitgevers, Amsterdam

Met dank aan mr. M.A.J. Kubatsch.

ISBN 978 90 449 7421 8

NUR 332

Behoudens of krachtens de in de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voorzover het maken van reprografische veelevoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

1

Op de wekelijkse zitting droeg de hofnar zijn gebruikelijke kledij, een versleten en vaal geworden roodbruine pyjama en lavendelblauwe badstof slippers zonder sokken. Hij was niet de enige gedetineerde die in zijn pyjama rondliep, maar wel de enige die lavendelblauwe slippers durfde te dragen. Hij heette T. Karl en hij was ooit eigenaar geweest van een paar banken in Boston.

Die pyjama en slippers waren nog lang niet zo verontrustend als zijn pruik. Die had een scheiding in het midden, golfde in lagen over zijn oren naar beneden, met weerbarstige stijve krullen die in drie richtingen gingen, en viel tot op zijn schouders. Het was een lichtgrijze, bijna witte pruik, een imitatie van de oude Engelse rechterspruiken van eeuwen geleden. Een vriend buiten de gevangenis had hem in een tweedehandszaak voor toneelkleding in de kunstenaarswijk in Manhattan gevonden.

T. Karl droeg hem met grote trots op de zitting, en hoe vreemd het ding ook was, het was er in de loop van de tijd helemaal bij gaan horen. De andere gedetineerden bleven toch al bij T. Karl uit de buurt, pruik of niet.

Hij stond achter zijn gammele klaptafel in de gevangenskantine en tikte erop met een plastic hamer. Toen schraapte hij zijn schriële keel en kondigde met grote waardigheid aan: ‘Orde in de zaal. Het laagrechtshof van Noord-Florida is nu in zitting. Wilt u opstaan?’

Niemand kwam in beweging, tenminste, niemand deed een poging om op te staan. De dertig gedetineerden hingen schots en scheef in plastic kantinestoelen. Sommigen keken naar de hofnar, anderen zaten te praten alsof hij niet bestond.

T. Karl ging verder: 'Laat allen die naar gerechtigheid zoeken, naderbij komen en verneukt worden.'

Er werd niet gelachen. Maanden geleden, toen T. Karl het voor het eerst probeerde, was het nog grappig geweest. Nu hoorde het gewoon bij de show. Hij ging voorzichtig zitten, lette erop dat de rijen krullen die over zijn schouders vielen ruimschoots de gelegenheid kregen om gezien te worden, en opende toen een dik roodleren boek dat als het officiële verslag van de rechtbank fungeerde. Hij nam zijn werk erg serieus.

Er kwamen drie mannen uit de keuken naar binnen lopen. Twee van hen droegen schoenen. Een at een zoutje. Die zonder schoenen had ook blote onderbenen, zodat je onder zijn gewaad zijn magere benen kon zien. Die benen waren glad en haarloos en erg bruin van de zon. Op de linkerkuit zat een grote tatoeage. Hij kwam uit Californië.

Alliedrie droegen ze oude kerkgewaden uit hetzelfde koor, lichtgroen met een goudkleurige zoom. Die gewaden kwamen uit dezelfde winkel als T. Karls pruik, en hij had ze aan hen als kerstcadeau gegeven. Zo hield hij zijn functie als griffier van de rechtbank.

Onder de toeschouwers ging enig gesis en gejoel op toen de rechters in vol ornaat, met wapperende gewaden, over de tegelvloer slenterden. Ze namen hun plaats achter een lange klaptafel in, bij T. Karl maar niet te dichtbij, en keken naar het publiek van deze week. De kleine dikke zat in het midden. Hij heette Joe Roy Spicer en fungeerde bij gebrek aan beter als president van het tribunaal. In zijn vorige leven was rechter Spicer lekenrechter in Mississippi geweest, rechtmatig gekozen door de bevolking van zijn kleine county en uit zijn ambt gezet toen de FBI hem erop betrapte dat hij bingowinsten van een Shriners-club afroomde.

'Gaat u zitten,' zei hij. Er stond niemand.

De rechters schoven hun klapstoelen recht en schudden met hun gewaden tot die mooi over hen heen gedrapeerd lagen. De adjunct-directeur van de gevangenis stond bij de muur, genegeerd door de gedetineerden. Naast hem stond een bewaarder in uniform. De Broederschap kwam eens per week met toestemming van de gevangenisdirectie bijeen. Ze hoorden aanklachten aan, bemiddelden in geschillen, sus-

ten ruzies tussen de jongens en fungeerden over het geheel genomen als een stabiliserende factor in de gevangenis.

Spicer keek naar de rol, een keurig, met de hand geschreven papier dat door T. Karl was opgesteld, en zei: 'De zitting is begonnen.'

Rechts van hem zat de Californiër, de edelachtbare Finn Yarber, zestig jaar oud, die twee van zijn zeven jaar wegens ontduiking van inkomstenbelasting had uitgezeten. Een veroordeling uit wraak, hield hij nog steeds vol tegen iedereen die wilde luisteren. Een kruistocht van de republikeinse gouverneur, die een campagne op touw had gezet om opperrechter Yarber van het Californisch hooggerechtshof door de kiezers te laten afzetten. De gouverneur had vooral gehamerd op Yarbers verzet tegen de doodstraf en zijn eigenmachtig optreden bij het uitstellen van elke executie. De mensen wilden bloed zien, Yarber stak daar een stokje voor, de republikeinen ontketenden een hetze en de actie om hem niet opnieuw te kiezen werd een enorm succes. Ze gooiden hem op straat, waar hij een tijdje bleef liggen, totdat de belastingdienst vragen begon te stellen. Opgeleid in Stanford, in staat van beschuldiging gesteld in Sacramento, veroordeeld in San Francisco, en nu gedetineerd in een federale gevangenis in Florida.

Ook na twee jaar was Finn zijn verbittering nog niet te boven. Hij geloofde nog steeds in zijn onschuld en droomde ervan dat hij zijn vijanden zou overwinnen. Maar die dromen werden minder. Hij was vaak in zijn eentje op de joggingbaan te vinden, bakkend in de zon en dromend van een ander leven.

'De eerste zaak is Schneider versus Magruder,' kondigde Spicer aan alsof er een groot antitrustproces zou beginnen.

'Schneider is er niet,' zei Beech.

'Waar is hij?'

'De ziekenboeg. Weer galstenen. Ik kom daar net vandaan.'

Hatlee Beech was het derde lid van het tribunaal. Hij bracht het grootste deel van zijn tijd in de ziekenboeg door, vanwege aambeien of hoofdpijn of gezwollen klieren. Beech was zesenvijftig, de jongste van de drie, en omdat hij nog negen jaar voor de boeg had, was hij ervan overtuigd dat hij in de gevangenis zou sterven. Hij was federaal rechter in Oost-Texas geweest, een keiharde conservatief die zijn bijbel kende en daar tijdens een zitting graag uit mocht citeren. Hij had politieke ambities gehad, en ook een leuk gezin en geld uit het olievermogen van zijn schoonfamilie. Hij had ook een drankprobleem gehad, waar niemand van wist tot hij twee rugzakwandelaars in Yel-

lowstone overreed. Ze kwamen beiden om het leven. De auto waarin Beech had gereden, was eigendom van een jongedame met wie hij niet getrouwd was. Ze werd naakt op de voorbank aangetroffen, te dronken om te kunnen lopen.

Ze gaven hem twaalf jaar.

Joe Roy Spicer, Finn Yarber, Hatlee Beech. Het laaggerechtshof van Noord-Florida, in Trumble beter bekend als de Broederschap. Trumble was een licht beveiligde strafinrichting zonder omheiningen, zonder wachttorens, zonder prikkeldraad. Als je toch moest zitten, kon je dat beter in een federale gevangenis doen, en al helemaal in een strafinrichting als Trumble.

‘Moeten we hem bij verstek in het ongelijk stellen?’ vroeg Spicer aan Beech.

‘Nee, we houden de zaak aan tot volgende week.’

‘Goed. Hij gaat toch nergens heen.’

‘Ik maak bezwaar tegen aanhouding van de zaak,’ zei Magruder vanuit de menigte.

‘Dat is dan pech,’ zei Spicer. ‘De zaak wordt aangehouden tot volgende week.’

Magruder stond op. ‘Dat is nou al de derde keer dat de zaak wordt aangehouden. Ik ben de eiser. Ik procedeer tegen hem. Elke keer dat er een zitting is, rent hij naar de ziekenboeg.’

‘Waar hebben jullie ruzie over?’ vroeg Spicer.

‘Zeventien dollar en twee bladen,’ zei T. Karl behulpzaam.

‘Zo veel!’ zei Spicer. Zeventien dollar was in Trumble altijd genoeg voor een rechtszaak.

Finn Yarber had er al genoeg van. Met zijn ene hand streek hij over zijn ruige grijze baard en met de lange nagels van zijn andere hand krabde hij over de tafel. Toen liet hij zijn tenen hard knakken. Hij drukte ze tegen de vloer, een nuttige oefening die iedereen op de zenuwen werkte. In zijn vorige leven, toen hij nog titels had – president van het hooggerechtshof van Californië – had hij op rechtszittingen vaak leren klompschoenen gedragen, zonder sokken, zodat hij onder saaietogen zijn teenoefeningen kon doen. ‘Aanhouden tot volgende week,’ zei hij.

‘Uitgesteld recht is geweigerd recht,’ zei Magruder plechtig.

‘Dat is origineel,’ zei Beech. ‘Nog één week, en dan moet Schneider eraan geloven.’

‘Aldus besloten,’ zei Spicer met een hoofdknik. T. Karl maakte een

aantekening in het boek. Magruder ging verontwaardigd zitten. Hij had zijn aanklacht bij het laagrechtshof ingediend door T. Karl één pagina ter hand te stellen waarop hij zijn beschuldigingen aan het adres van Schneiter had samengevat. Eén pagina maar. De Broederschap hield niet van veel papierwerk. Schneiter had geantwoord met zes pagina's vol scheldwoorden, die allemaal door T. Karl waren door-gestreept.

De regels werden eenvoudig gehouden. Korte pleidooien. Geen in-zage van stukken. Snelle gerechtigheid. Beslissingen ter plaatse, en alle beslissingen waren bindend als beide partijen zich aan de jurisdictie van het hof hadden onderworpen. Geen hoger beroep; daarvoor kon je nergens terecht. Getuigen hoefden niet te zweren dat ze de waarheid zouden spreken. Niemand verwachtte anders dan dat ze zouden liegen. Per slot van rekening was het een gevangenis.

‘Wat is de volgende zaak?’ vroeg Spicer.

T. Karl aarzelde even en zei toen: ‘De zaak-Whiz.’

Het werd plotseling stil, en toen was er opeens een hard gekletter van de plastic kantinestoelen te horen. De gedetineerden schoven met hun stoelen naar voren tot T. Karl uitriep: ‘Niet verder!’ Ze waren nog geen zeven meter van de rechters verwijderd.

‘We zullen het decorum handhaven!’ riep hij.

De zaak-Whiz speelde al een maand in Trumble. Whiz was een jonge Wall Street-schurk die rijke cliënten had opgelicht. Vier miljoen dollar waren nooit teruggevonden, en volgens de verhalen had Whiz dat geld ergens in het buitenland ondergebracht en beheerde hij het vanuit Trumble. Hij had nog zes jaar te gaan en zou bijna veertig zijn als hij voorwaardelijk vrij kwam. Algemeen werd aangenomen dat hij rustig zijn tijd uitzat tot hij op een mooie dag naar buiten kon lopen, nog steeds een jonge man, en dan met een privé-vliegtuig naar een strand zou vliegen waar het geld op hem lag te wachten.

In de gevangenis werden de verhalen steeds sterker, ook omdat Whiz erg op zichzelf was en elke dag urenlang financiële en technische grafieken zat te bestuderen en onbegrijpelijke financiële publicaties las. Zelfs de directeur had geprobeerd beleggingstips uit hem los te krijgen.

Een ex-advocaat, die Rook werd genoemd, had kans gezien contact met Whiz te krijgen en had hem op de een of andere manier overgehaald wat advies te verstrekken aan een beleggingsclub die eens per week in de kapel van de gevangenis bijeenkwam. Namens deze club had Rook nu een aanklacht wegens bedrog tegen Whiz ingediend.

Rook ging op de getuigenstoel zitten en begon aan zijn betoog. Omdat de gebruikelijke regels van procedure en bewijsvoering buiten beschouwing bleven, kon de waarheid meteen aan de orde komen, welke vorm die waarheid ook aannam.

‘Dus ik ga naar Whiz en ik vraag wat hij van ValueNow denkt, een nieuw internetbedrijf waarover ik in *Forbes* had gelezen,’ legde Rook uit. ‘Het gaat binnenkort naar de beurs, en het idee achter dat bedrijf stond me wel aan. Whiz zei dat hij het voor me zou nagaan. Ik hoorde niets. Dus ik ging naar hem terug en zei: “Hé, Whiz, hoe is het met ValueNow?” En hij zei dat het hem een solide onderneming leek en dat de aandelenprijs als een raket omhoog zou schieten.’

‘Dat heb ik niet gezegd,’ zei Whiz snel. Hij zat in zijn eentje aan de andere kant van de kantine, leunend op de stoel voor hem.

‘Dat heb je wel gezegd.’

‘Nee.’

‘Hoe dan ook, ik ga naar de club terug en zeg tegen hen dat Whiz er veel in ziet, en dus besloten we wat aandelen ValueNow te kopen. Maar kleine jongens kunnen ze niet kopen, want de emissie is gesloten. Ik ga naar Whiz terug en ik zeg: “Hé, Whiz, zou je je maatjes in Wall Street kunnen vragen om ons aan een paar aandelen ValueNow te helpen?” En Whiz zei dat hij dacht dat hij dat wel kon.’

‘Dat is een leugen,’ zei Whiz.

‘Stil,’ zei rechter Spicer. ‘Jij komt straks aan de beurt.’

‘Hij liegt,’ zei Whiz, alsof liegen verboden was.

Als Whiz geld had, bleek dat nergens uit, zeker niet in de gevangenis. Zijn cel van vier bij tweeënhalve meter was helemaal leeg, afgezien van stapels financiële bladen. Geen stereo, ventilator, boeken, sigaretten, geen van de dingen die bijna alle anderen hadden. Dat maakte de legende alleen maar groter. Hij werd als een vrek beschouwd, een raar klein mannetje dat elke cent oppotte en alles op een veilige plek in het buitenland had liggen.

‘Hoe dan ook,’ ging Rook verder, ‘we besloten een gok te wagen door fors op ValueNow in te schrijven. We kozen voor een strategie van liquidatie en consolidatie.’

‘Consolidatie?’ vroeg rechter Beech. Rook sprak als een vermogensbeheerder die met miljarden werkte.

‘Ja, consolidatie. We leenden zo veel mogelijk geld van vrienden en familie en kwamen tot bijna duizend dollar.’

‘Duizend dollar,’ herhaalde rechter Spicer. In de gevangenis was dat

een vermogen. ‘Wat gebeurde er toen?’

‘Ik zei tegen Whiz dat we in actie konden komen. Kon hij ons aan de aandelen helpen? Dat was op dinsdag. De emissie was op vrijdag. Geen probleem, zei Whiz. Hij zei dat hij een vriendje bij Goldman Sux of zoiets had en dat die het voor ons kon regelen.’

‘Dat is een leugen!’ riep Whiz vanaf de andere kant van de kantine.

‘Hoe dan ook, op woensdag kwam ik Whiz op binnenplaats oost tegen, en ik vroeg hem naar de aandelen. Geen probleem, zei hij.’

‘Dat is een leugen.’

‘Ik heb een getuige.’

‘Wie?’ vroeg rechter Spicer.

‘Picasso.’

Picasso zat achter Rook, samen met de andere zes leden van de beleggingsclub. Picasso stak met tegenzin zijn hand op.

‘Is dat waar?’ vroeg Spicer.

‘Ja,’ antwoordde Picasso. ‘Rook vroeg hem naar de aandelen. Whiz zei dat hij eraan kon komen. Geen probleem.’

Picasso trad in veel zaken als getuige op en was vaker op leugens betrapt dan welke gedetineerde dan ook.

‘Ga verder,’ zei Spicer.

‘Hoe dan ook, op donderdag was Whiz nergens te vinden. Hij verstopte zich voor me.’

‘Dat deed ik niet.’

‘Op vrijdag was de emissie. De aandelen waren voor twintig dollar aangeboden, de prijs waarvoor we ze hadden kunnen kopen als meneer Wall Street daar had gedaan wat hij had beloofd. De koers opende op zestig, stond het grootste deel van de dag op tachtig en sloot op zeventig. We waren van plan geweest ze zo gauw mogelijk te verkopen. We hadden vijftig aandelen voor twintig dollar per stuk kunnen kopen, en ze voor tachtig per stuk kunnen verkopen, en dat zou ons dan een winst van drieduizend dollar hebben opgeleverd.’

Geweld kwam in Trumble niet veel voor. Voor drieduizend dollar werd je niet vermoord, maar het kon je wel een paar gebroken botten opleveren. Whiz had tot nu toe geluk gehad. Hij was niet overvallen.

‘En jullie vinden dat Whiz jullie die misgelopen winst schuldig is?’ vroeg ex-opperrechter Finn Yarber, terwijl hij aan zijn wenkbrauwen plukte.

‘Nou en of we dat vinden. En het is helemaal een vies zaakje doordat Whiz wel ValueNow voor zichzelf heeft gekocht.’

‘Hij liegt, verdomme,’ zei Whiz.

‘Let op je taal,’ zei rechter Beech. Als je een zaak voor de Broederschap wilde verliezen, moest je Beech met je taalgebruik beledigen.

De geruchten dat Whiz de aandelen voor zichzelf had gekocht, waren in omloop gebracht door Rook en zijn maats. Er waren geen bewijzen voor, maar het verhaal was onweerstaanbaar en het was zo vaak door de meeste gedetineerden doorverteld dat het als een feit werd beschouwd. Het paste zo mooi bij de rest.

‘Is dat alles?’ vroeg Spicer aan Rook.

Rook had nog wel meer punten die hij naar voren wilde brengen, maar de Broederschap had geen geduld met breedsprakige procesvoerders. Zeker niet met ex-advocaten die hun glorie tijd wilden laten herleven. Daar waren er minstens vijf van in Trumble, en het leek wel of ze elke week op de rol stonden.

‘Dat moet dan maar,’ zei Rook.

‘Wat heb je te zeggen?’ vroeg Spicer aan Whiz.

Whiz stond op en liep een stukje in de richting van hun tafel. Hij keek fel naar zijn tegenstanders, Rook en zijn stelletje sukkels. Toen sprak hij de rechters toe. ‘Op wie rust hier de bewijslast?’

Rechter Spicer sloeg meteen zijn ogen neer en wachtte op hulp. Als lekenrechter had hij geen juridische opleiding. Hij was voortijdig van de middelbare school af gegaan en had daarna twintig jaar in de winkel van zijn vader gewerkt. De klanten hadden allemaal op hem gestemd. Spicer ging af op zijn gezond verstand, al stond dat soms haaks op het recht. Eventuele juridisch-technische vragen werden afgehandeld door zijn twee collega's.

‘Het is zoals wij zeggen dat het is,’ zei rechter Beech, die het prachtig vond om met een effectenmakelaar over procesrecht te discussiëren.

‘Duidelijk en overtuigend bewijs?’ vroeg Whiz.

‘Soms, maar niet in dit geval.’

‘Boven redelijke twijfel verheven?’

‘Waarschijnlijk niet.’

‘Doorslaggevend bewijs?’

‘Nu kom je in de buurt.’

‘Dan hebben ze geen bewijs,’ zei Whiz die met zijn handen zwaaide als een slechte acteur in een slechte televisieserie.

‘Waarom vertel je ons niet gewoon jouw kant van het verhaal?’ zei Beech.

‘Graag. ValueNow was een typische internetemissie, een hoop

geschreeuw, veel rode inkt in de boeken. Zeker, Rook kwam naar me toe, maar toen ik mijn telefoontjes had kunnen plegen, kon je al geen aandelen meer krijgen. Ik belde een vriend en die zei dat ze echt niet meer te krijgen waren. Zelfs de grote jongens konden er niet meer bij.’ ‘Hoe kan dat?’ vroeg rechter Yarber.

Het was stil in de kantine. Whiz praatte over geld, en iedereen luisterde.

‘Dat gebeurt de hele tijd bij IPO’s. Een IPO is een *initial public offering*, de eerste emissie van een bedrijf dat naar de beurs gaat.’

‘Wij weten wat een IPO is,’ zei Beech.

Spicer wist dat niet. In het landelijke Mississippi hadden ze niet veel IPO’s.

Whiz ontspande een klein beetje. Hij kon ze overbluffen en dit vervelende zaakje winnen, en dan kon hij naar zijn grot terugkeren en had hij niets meer met hen te maken.

‘De beursgang van ValueNow werd afgehandeld door de investeringsbank Bakin-Kline, een kleine firma in San Francisco. Er werden vijf miljoen aandelen aangeboden. Bakin-Kline liet vooral haar favoriete klanten en vrienden inschrijven, zodat de grote beleggingsmaatschappijen geen kans kregen. Dat gebeurt de hele tijd.’

De rechters en de gedetineerden, zelfs de hofnar, hingen aan zijn lippen.

Hij ging verder. ‘Het kan helemaal niet dat een uit de advocatuur gezette klojo die in de bak zit en een oud nummer van *Forbes* leest op de een of andere manier kans ziet om voor duizend dollar aan ValueNow-aandelen te kopen.’

En op dat moment leek dat inderdaad erg belachelijk. Rook ziedde van woede, terwijl zijn clubleden het hem stilzwijgend kwalijk begonnen te nemen.

‘Heb jij die aandelen gekocht?’ vroeg Beech.

‘Natuurlijk niet. Ik kon er niet bij. En trouwens, de meeste van die hightech- en internetbedrijven zijn gebouwd op lucht. Daar brand ik mijn vingers niet aan.’

‘Waar geef jij de voorkeur aan?’ vroeg Beech vlug. Zijn nieuwsgierigheid kreeg de overhand.

‘Waarde. De lange termijn. Ik heb geen haast. Kijk, dit is een zwenkelzaakje van een stel jongens die snel wat dollars willen scoren.’ Hij wees naar Rook, die in zijn stoel wegzakte. Whiz klonk volkomen geloofwaardig en legitiem.

Rooks bewijsvoering was gebaseerd op geruchten, speculaties en de getuigenverklaring van Picasso, een notoire leugenaar.

‘Je hebt getuigen?’ vroeg Spicer.

‘Die heb ik niet,’ zei Whiz en hij ging zitten.

Alliedrie de rechters noteerden iets op een stukje papier. Er werd altijd snel overlegd en het kwam meteen tot een uitspraak. Yarber en Beech schoven hun papiertjes naar Spicer toe, en die zei: ‘Met twee stemmen tegen één stellen we de gedaagde in het gelijk. Eis afgewezen. Wie volgt?’

In werkelijkheid was de stemming unaniem geweest, maar elke uitspraak was officieel een kwestie van twee stemmen tegen één. Op die manier hadden ze alliedrie een beetje manoeuvreerruimte als ze belaagd werden.

Maar de Broederschap genoot in Trumble veel aanzien. De beslissingen waren snel en zo eerlijk als onder de omstandigheden mogelijk was. Sterker nog, gezien de dubieuze verklaringen die vaak werden afgelegd, waren de rechterlijke uitspraken opvallend correct. Achter de winkel van zijn familie had Spicer jarenlang recht gesproken in kleine zaken. Hij herkende een leugenaar op twintig meter afstand. Beech en Yarber hadden hun loopbaan in rechtszalen doorgebracht en hadden een hekel aan langdurige betogen en andere vertragingstactieken.

‘Dat is het wel voor vandaag,’ zei T. Karl. ‘De rol is afgewerkt.’

‘Goed. De zitting is tot volgende week verdaagd.’

T. Karl sprong overeind, zodat zijn krullen weer over zijn schouders golfd, en riep: ‘De zitting is verdaagd. Iedereen opstaan.’

Niemand stond op en niemand kwam in beweging toen de Broederschap de kantine verliet. Rook en zijn maats zaten bij elkaar. Die waren natuurlijk al bezig hun volgende eis uit te denken. Whiz ging vlug weg.

De adjunct-directeur en de bewaarder glipten weg zonder dat iemand hen zag. De wekelijkse rechtszitting was een van de betere schouwspelen in Trumble.

2

Hoewel hij al veertien jaar lid van het Huis van Afgevaardigden was, reed Aaron Lake nog steeds zelf in zijn auto door Washington. Hij hoefde geen chauffeur of assistent of lijfwacht. Soms reed er een stagiair met hem mee die aantekeningen maakte, maar meestal gaf het Lake een weldadig gevoel om zich met klassieke muziek op de stereo door het verkeer van Washington te bewegen. Veel van zijn vrienden, vooral degenen die ook de status van commissievoorzitter of vice-voorzitter hadden verworven, hadden een grotere auto en een chauffeur. Sommigen hadden zelfs een limousine.

Lake niet. Dat was verspilling van tijd en geld en privacy. Als hij ooit een hoger ambt zou willen bekleden, zou hij nog steeds geen chauffeur als een molensteen om zijn nek willen hebben. Trouwens, hij was graag alleen. Zijn kantoor was een gekkenhuis. Hij had vijftien mensen die heen en weer renden, telefoons opnamen, dossiers openden en de mensen in Arizona van dienst waren die hem naar Washington hadden gestuurd. Twee anderen deden niets anders dan geld inzamelen. Drie stagiairs maakten de drukte in zijn smalle gangen nog groter en namen meer tijd in beslag dan ze verdienden.

Hij was alleenstaand, weduwnaar, en had een schilderachtig klein herenhuis in Georgetown waar hij erg op gesteld was. Hij leidde een rustig leven en begaf zich nog maar zelden in het sociale leven dat in de eerste jaren zo'n grote aantrekkingskracht op hem en zijn vrouw had uitgeoefend.

Hij volgde de Beltway, waar langzaam en voorzichtig werd gereden omdat er een beetje sneeuw lag. Hij kwam vlug door de beveiliging van het CIA-hoofdkantoor in Langley en zag tot zijn grote genoegen dat er een gunstige parkeerplaats voor hem vrij was gehouden. Er stonden twee beveiligingsmensen in burger naast.

‘Meneer Maynard wacht,’ zei een van hen plechtig. De man maakte het portier open, terwijl de ander zijn aktetas pakte. Soms was het prettig om macht te hebben.

Lake had de CIA-directeur nooit in Langley ontmoet. Ze hadden twee keer met elkaar overlegd op Capitol Hill. Dat was jaren geleden, toen die arme kerel nog kon lopen. Teddy Maynard zat in een rolstoel en leed constant pijn, en zelfs senatoren lieten zich naar Langley rijden als hij hen wilde spreken. Hij had Lake in de afgelopen veertien jaar een keer of zes gebeld, maar Maynard was een drukbezet man en handelde zelf alleen de belangrijkste zaken af.

Toen de afgevaardigde en zijn escorte in het CIA-hoofdkantoor door-drongen, maakte de beveiliging overal ruim baan. Tegen de tijd dat Lake bij Maynards kantoor aankwam, was hij een paar centimeter gegroeid en stak zijn kin een beetje meer naar voren dan anders. Hij kon het niet helpen. Macht was bedwelmend.

Teddy Maynard had hem bij zich geroepen.

In de kamer, een groot, vierkant, raamloos vertrek dat officieus de bunker werd genoemd, zat de directeur in zijn eentje naar een groot scherm te kijken waarop het hoofd van afgevaardigde Aaron Lake te zien was. Het was een recente foto, drie maanden eerder gemaakt op een gala-avond die georganiseerd was om geld in te zamelen. Lake had een half glas wijn gedronken, gebraden kip gegeten, geen toetje, en hij was zelf naar huis gereden, alleen, en voor elf uur naar bed gegaan. De foto sprak erg aan omdat Lake zo aantrekkelijk was: rossig, ongeverfd haar met bijna geen grijs, met heel wat volume, donkerblauwe ogen, een hoekige kin en een erg goed gebit. Hij was drieënvijftig jaar en de jaren waren hem niet aan te zien. Hij trainde een halfuur per dag op een roeimachine en zijn cholesterolwaarde was vier komma een. Ze hadden geen enkele slechte gewoonte gevonden. Hij was graag in het gezelschap van vrouwen, vooral wanneer het belangrijk was om met een vrouw te worden gezien. Zijn vaste vriendin was een zestigjarige weduwe uit Bethesda, wier man als lobbyist een fortuin had verdiend. Zijn ouders waren allebei overleden. Zijn enig kind was onderwijzeres

in Santa Fe. Zijn vrouw was in 1996 na een huwelijk van negenen-twintig jaar aan eierstokkanker overleden. Een jaar later was zijn dertien jaar oude spaniël ook gestorven, en dus leefde afgevaardigde Aaron Lake uit Arizona nu echt alleen. Hij was katholiek, voorzover dat iemand iets kon schelen, en hij ging minstens één keer per week naar de mis. Teddy drukte op de knop en het gezicht verdween.

Lake was buiten Washington onbekend, vooral omdat hij zijn ego goed in bedwang had. Als hij een hoger ambt nastreefde, liet hij daar weinig van blijken. Hij was eens genoemd als potentieel kandidaat voor het gouverneurschap van Arizona, maar hij hield te veel van Washington. Hij was gek op Georgetown – de mensen, de anonimiteit, het stadsleven – met zijn goede restaurants en grote boekwinkels en espressobars. Hij hield van theater en muziek, en hij en wijlen zijn vrouw hadden nooit een evenement in het Kennedy Center overgeslagen.

Op Capitol Hill stond Lake bekend als een intelligente, hardwerkende afgevaardigde, welbespraakt, strikt integer, loyaal en uiterst gewetensvol. Omdat er vier grote defensieleveranciers in zijn district gevestigd waren, was hij een expert op het gebied van militair materieel geworden. Hij was voorzitter van de commissie voor de strijdkrachten, en in die hoedanigheid had hij Teddy Maynard leren kennen.

Teddy drukte weer op de knop, en daar was Lakes hoofd. Teddy, die al vijftig jaar meevocht in inlichtingenoorlogen, was niet iemand die gauw zenuwachtig was. Hij had kogels ontweken, had zich onder bruggen verstopt, was zowat bevroren in bergen, had twee Tsjechische spionnen vergiftigd, had een verrader doodgeschoten in Bonn, had zeven talen geleerd, had in de Koude Oorlog gevochten en geprobeerd de volgende oorlog te voorkomen, had meer avonturen beleefd dan tien willekeurige agenten samen, en toch was hij zenuwachtig toen hij naar het onschuldige gezicht van afgevaardigde Aaron Lake keek.

Hij – de CIA – stond op het punt iets te doen wat de dienst nog nooit eerder had gedaan.

Ze waren begonnen met honderd senatoren, vijftig gouverneurs, vierhonderdvijfendertig afgevaardigden, alle voor de hand liggende kandidaten, en nu was er nog maar één over. Afgevaardigde Aaron Lake uit Arizona.

Teddy drukte op een knop en de foto verdween. Hij had een plaid over zijn benen liggen. Elke dag droeg hij hetzelfde – een blauwe sweater met V-hals, een wit overhemd en een stemmig vlinderstrikje.

Hij reed zijn rolstoel naar een plek bij de deur en bereidde zich voor op de ontvangst van zijn kandidaat.

In de acht minuten die Lake moest wachten, kreeg hij koffie en werd hem een gebakje aangeboden, dat hij weigerde. Hij was een meter tachtig lang, woog zevenenzeventig kilo en lette goed op zijn figuur, en als hij het gebakje had aangenomen, zou dat Teddy hebben verbaasd. Voorzover ze konden nagaan, at Lake nooit suiker. Nooit.

Maar zijn koffie was sterk, en terwijl hij er slokjes van nam, keek hij nog wat stukken door. Het gesprek zou over de alarmerende stroom van op de zwarte markt gekochte artillerie naar de Balkan gaan. Lake beschikte over twee memo's, tachtig pagina's gegevens met dubbele regelafstand, en hij had er tot twee uur in de nacht op zitten studeren. Hij wist niet waarom Maynard hem daarvoor in Langley bij zich liet komen, maar hij had zich terdege voorbereid.

Er klonk een zachte zoemer. De deur ging open en de directeur van de CIA kwam met een plaid over zich heen in zijn rolstoel aangereden. Hij leek precies zo oud als hij was: vierenzeventig jaar, maar zijn handdruk was stevig, waarschijnlijk doordat die spieren goed getraind waren door het rijden in een rolstoel. Lake volgde hem de kamer in. De twee academische pitbulls bleven de deur staan bewaken.

Ze gingen tegenover elkaar zitten aan een erg lange tafel die tot aan de andere kant van de kamer kwam, waar een grote witte muur als scherm fungeerde. Na een korte inleiding drukte Teddy op een kop en er verscheen een ander gezicht. Nog een knop, en de lichten werden gedimd. Lake vond dat prachtig, je drukte op kleine knopjes en meteen flitsten de hightech-beelden op. Ongetwijfeld zat er genoeg elektronische apparatuur in de kamer om op tien meter afstand zijn hartslag te meten.

'Herkent u hem?' vroeg Teddy.

'Tja. Ik geloof dat ik zijn gezicht wel eens heb gezien.'

'Het is Natli Tsjenkov. Een vroegere generaal. Tegenwoordig lid van wat er nog over is van het Russische parlement.'

'Ook wel bekend als Natty,' zei Lake trots.

'Inderdaad. Een orthodoxe communist, nauwe banden met het leger, briljante geest, groot ego, erg ambitieus, meedogenloos, en op dit moment de gevaarlijkste man van de wereld.'

'Dat wist ik niet.'

Een flits, een ander gezicht, nu een van steen onder een opzichtige

militaire paradepet. ‘Dit is Joeri Goltsin, plaatsvervangend bevelhebber van wat er nog over is van het Russische leger. Tsjenkov en Goltsin hebben grote plannen.’ Weer een flits, een kaart van het gebied ten noorden van Moskou. ‘In deze regio zijn ze wapens aan het verzamelen,’ zei Teddy. ‘Ze stelen ze in feite van zichzelf, ze plunderen het Russische leger, maar wat belangrijker is, ze kopen ze ook op de zwarte markt.’

‘Waar komt hun geld vandaan?’

‘Overall vandaan. Ze ruilen olie voor Israëliëse radarapparatuur. Ze handelen in drugs en kopen Chinese tanks via Pakistan. Tsjenkov heeft nauwe banden met gangsterbazen, en een van hen heeft kort geleden een fabriek in Maleisië gekocht waar ze alleen maar geweren maken. Het zit erg ingewikkeld in elkaar. Tsjenkov heeft een goed stel hersenen, een erg hoog IQ. Waarschijnlijk is hij een genie.’

Teddy Maynard was een genie, en als hij iemand anders zo noemde, geloofde afgevaardigde Lake dat meteen. ‘Wie wordt er aangevallen?’

Teddy ging niet op die vraag in, want hij was er nog niet aan toe. ‘Kijk, dat is de stad Vologda, ongeveer achthonderd kilometer ten oosten van Moskou. Vorige week volgden we zestig Vetrovs naar een pakhuis daar. Zoals u weet, is de Vetrov...’

‘... het equivalent van onze Tomahawk Cruise, maar dan zestig centimeter langer.’

‘Inderdaad. In totaal hebben ze daar de laatste negentig dagen driehonderd van die dingen heen gebracht. Zie je de stad Rybinsk, even ten noorden van Vologda?’

‘Bekend om zijn plutonium.’

‘Ja, tonnen. Genoeg om tienduizend kernkoppen te maken. Tsjenkov en Goltsin en hun mensen beheersen dat hele gebied.’

‘Beheersen?’

‘Ja, via een netwerk van regionale gangsters en plaatselijke legereenheden. Tsjenkovs mensen zitten op hun plaats.’

‘Op hun plaats waarvoor?’

Teddy drukte op een knop en het beeld verdween. Maar de lichten bleven gedimd, zodat het bijna leek of hij vanuit de schaduw tegen de afgevaardigde sprak. ‘De coup zit eraan te komen, meneer Lake. Onze ergste angsten worden werkelijkheid. Alle aspecten van de Russische samenleving en cultuur brokkelen af. De democratie is een aanfluiting. Het kapitalisme is een nachtmerrie. We dachten dat we dat verrekte land konden McDonaldiseren, maar het is op een ramp uitgelo-

pen. De werknemers worden niet betaald, en die mogen dan nog van geluk spreken omdat ze werk hebben. Twintig procent heeft dat niet. Kinderen gaan dood omdat er geen medicijnen zijn. Veel volwassenen ook. Tien procent van de bevolking is dakloos. Twintig procent lijdt honger. Het wordt elke dag erger. Het land is geplunderd door de gangsters. We denken dat er voor minstens vijfhonderd miljard dollar aan gestolen geld het land uit is gebracht. Er is geen verbetering in zicht. Het is een ideale tijd voor een nieuwe sterke man, een nieuwe dictator die belooft dat hij de mensen weer stabiliteit zal geven. Het land heeft hard een leider nodig, en Tsjenkov is tot de conclusie gekomen dat hij dat is.'

'En hij heeft het leger.'

'Hij heeft het leger, en meer heeft hij niet nodig. Het wordt een coup zonder bloedvergieten, want de mensen zijn er klaar voor. Ze zullen Tsjenkov toejuichen. Hij zal de parade op het Rode Plein leiden en ons, de Verenigde Staten, tarten hem iets in de weg te leggen. Dan zijn wij weer de schurken.'

'Dus de Koude Oorlog is terug,' zei Lake en zijn woorden stierven aan het eind weg.

'Er zal niets kouds aan die oorlog zijn. Tsjenkov streeft naar expansie, naar herovering van de vroegere Sovjet-Unie. Hij heeft dringend geld nodig en dus neemt hij dat gewoon in de vorm van land, fabrieken, olie en landbouwproducten. Hij zal op regionale oorlogjes aansturen en die zal hij gemakkelijk winnen.' Er verscheen een andere kaart. Lake kreeg de eerste fase van de nieuwe wereldorde te zien. Teddy praatte gewoon door. 'Ik denk dat hij de Baltische staten zal inpikken door de regeringen van Estland, Letland en Litouwen omver te werpen. Dan gaat hij naar het oude Oostblok en gooit hij het op een akkoordje met sommige communisten daar.'

De afgevaardigde was sprakeloos toen hij zag hoe Rusland zich uitbreidde. Teddy's voorspellingen waren zo trefzeker, zo exact.

'En de Chinezen?' vroeg Lake.

Maar Teddy was nog niet klaar met Oost-Europa. Hij drukte op een knop en de kaart veranderde. 'Op dit punt worden wij erbij betrokken.' 'Polen?'

'Ja. Dat gebeurt steeds weer. Om de een of andere duistere reden is Polen tegenwoordig lid van de NAVO. Stel je voor. Polen dat lid wordt om te helpen ons en Europa te beschermen. Tsjenkov herenigt het oude territorium van Rusland en werpt dan een verlangende blik naar

het westen. Net als Hitler, alleen keek die naar het oosten.’

‘Waarom zou hij Polen willen hebben?’

‘Waarom wilde Hitler Polen hebben? Het was iets tussen hem en Rusland. Hij had de pest aan de Polen en hij wilde best een oorlog beginnen. Tsjenkov geeft niets om Polen, maar hij wil het onder controle hebben. En hij wil de NAVO vernietigen.’

‘Hij is bereid een derde wereldoorlog te riskeren?’

Er werd op knopjes gedrukt: het scherm werd weer een muur en de lichten gingen aan. Het audiovisuele gedeelte was voorbij en het was tijd voor een nog serieuzer gesprek. De pijn schoot door Teddy’s benen en hij trok onwillekeurig zijn wenkbrauwen samen.

‘Daar kan ik geen antwoord op geven,’ zei hij. ‘We weten veel, maar we weten niet wat de man denkt. Hij opereert erg discreet, zet mensen op hun post, organiseert dingen. Het is niet helemaal onverwacht, weet u.’

‘Natuurlijk niet. We hebben zulke scenario’s al acht jaar, maar er is altijd de hoop dat het niet gebeurt.’

‘Het gebeurt, afgevaardigde. Terwijl wij hier zitten, zijn Tsjenkov en Goltsin bezig hun tegenstanders te elimineren.’

‘Wat is het tijdschema?’

Teddy verschoof weer onder de plaid, probeerde een andere houding in te nemen om de pijn te laten wegebben. ‘Dat is moeilijk te zeggen. Als hij slim is, en dat is hij, wacht hij tot er opstootjes uitbreken op straat. Ik denk dat Natty Tsjenkov over een jaar de beroemdste man van de wereld is.’

‘Een jaar,’ zei Lake tegen zichzelf, alsof hij zojuist zijn eigen doodvonnis had gehoord.

Er volgde een lange stilte waarin hij over het einde van de wereld nadacht. Teddy gaf hem de tijd. De zenuwen waren inmiddels minder geworden. Hij mocht Lake erg graag. Hij was inderdaad erg aantrekkelijk, en welbespraakt en intelligent. Ze hadden de juiste keus gemaakt. Hij was verkiesbaar.

Na een kop koffie en een telefoongesprek dat Teddy moest aannemen – het was de vice-president – hervatten ze hun kleine bespreking. Het deed de afgevaardigde goed dat Teddy zo veel tijd voor hem had. De Russen kwamen, en toch maakte Teddy een kalme indruk.

‘Ik hoef u niet te vertellen hoe slecht voorbereid onze strijdkrachten zijn,’ zei Teddy ernstig.

‘Slecht voorbereid waarop? Op oorlog?’

‘Misschien. Als we slecht voorbereid zijn, is de kans groot dat we oorlog krijgen. Als we sterk zijn, kunnen we een oorlog vermijden. Op dit moment zou het Pentagon niet kunnen doen wat het in de Golfoorlog van 1991 deed.’

‘We zitten op zeventig procent,’ zei Lake met gezag. Dit was zijn terrein.

‘Zeventig procent, dat brengt ons in een oorlog, meneer Lake. Een oorlog die we niet kunnen winnen. Tsjenkov geeft elke cent die hij kan stelen aan nieuw materieel uit. Wij snijden in begrotingen en verzwakken onze strijdkrachten. Wij willen op knoppen drukken en slimme bommen lanceren, opdat er geen Amerikaans bloed wordt vergoten. Tsjenkov zal twee miljoen hongerige soldaten hebben, die staan te popelen om te vechten en zo nodig te sterven.’

Lake was eventjes trots. Hij had het lef gehad om tegen de vorige begroting te stemmen omdat in de militaire uitgaven was gesnoeid. Dat leefde sterk bij de mensen in zijn kiesdistrict. ‘Kunt u Tsjenkov niet aan de kaak stellen?’ vroeg hij.

‘Nee. Absoluut niet. We beschikken over uitstekende inlichtingen. Als we iets tegen hem ondernemen, zal hij weten dat wij het weten. Het is een spionagespel, meneer Lake. Het is te vroeg om hem als monster af te schilderen.’

‘Wat is dan uw plan?’ vroeg Lake ronduit. Het was nogal brutaal om Teddy naar zijn plannen te vragen. Dit gesprek had zijn doel bereikt, dacht hij. Opnieuw was een afgevaardigde voldoende op de hoogte gesteld. Teddy kon hem nu elk moment verzoeken om weg te gaan, opdat een andere commissievoorzitter kon worden binnengelaten.

Maar Teddy had grote plannen en wilde daar erg graag over vertellen. ‘Over twee weken zijn de voorverkiezingen in New Hampshire. We hebben vier republikeinen en drie democraten die allemaal hetzelfde zeggen. Geen enkele kandidaat wil de defensie-uitgaven verhogen. We hebben een begrotingsoverschot, wonder boven wonder, en iedereen heeft honderd ideeën over de besteding daarvan. Het is een stelletje imbecielen. Nog maar een paar jaar geleden hadden we enorme begrotingstekorten en gaf het Congres het geld sneller uit dan het gedrukt kon worden. Nu is er een overschot. Ze vreten zich vol aan het spek.’

Afgevaardigde Lake wendde zijn ogen even af en besloot niet te reageren.

‘Sorry,’ zei Teddy, die zich even inhield. ‘Het Congres als geheel is onverantwoordelijk, maar we hebben veel goede Congresleden.’

‘Dat hoeft u mij niet te vertellen.’

‘In elk geval stikt het van de klonen. Twee weken geleden hadden we andere koplopers. Ze gooiden met modder naar elkaar en dienden elkaar dolkstoten in de rug toe, en dat alles ten behoeve van de op drieënveertig na grootste staat van het land. Het is belachelijk.’ Teddy zweeg even, trok een grimas en probeerde zijn nutteloze benen te verplaatsen. ‘We hebben iemand nodig die nieuw is, meneer Lake, en we denken dat u die iemand bent.’

Lake moest onwillekeurig een lach onderdrukken, en dat deed hij door te glimlachen en vervolgens te hoesten. Hij probeerde zichzelf onder controle te krijgen en zei: ‘U maakt een grapje.’

‘U weet dat ik geen grapje maakte, meneer Lake,’ zei Teddy streng, en het leed geen twijfel dat Aaron Lake in een zorgvuldig voorbereide val was gelopen.

Lake schraapte zijn keel en had zich nu weer helemaal onder controle. ‘Goed. Ik luister.’

‘Het is heel eenvoudig. Juist die eenvoud maakt het zo mooi. U bent te laat om u aan te melden voor New Hampshire, en dat doet er ook niet toe. Laat de rest van de meute het daar maar uitvechten. U wacht tot het voorbij is en dan verrast u iedereen door uw kandidatuur voor het presidentschap bekend te maken. “Wie is die Aaron Lake nou weer?” zullen veel mensen zich afvragen. En dat is goed. Dat is precies wat we willen. Ze komen er gauw genoeg achter.

Aanvankelijk heeft uw campagne maar één thema. Dat zijn de defensie-uitgaven. U bent een onheilsprofeet. U doet allerlei sombere voorstellingen over de zwakte van onze strijdkrachten. U krijgt ieders aandacht als u de militaire uitgaven wilt verdubbelen.’

‘Verdubbelen?’

‘Ziet u wel, het werkt. Het trok uw aandacht. Een vertweevoudiging in uw ambtstermijn van vier jaar.’

‘Maar waarom? De defensie-uitgaven moeten omhoog, maar een verdubbeling zou buitensporig zijn.’

‘Niet als we met een nieuwe oorlog worden geconfronteerd, meneer Lake. Een oorlog waarin we op knoppen drukken en duizenden Tomahawk-raketten lanceren, à een miljoen dollar per stuk. Ach, vorig jaar raakten we in die Balkancrisis al bijna door de voorraad heen. We kunnen niet genoeg soldaten en matrozen en piloten

vinden, meneer Lake. Dat weet u. De strijdkrachten hebben enorm veel geld nodig om jonge mannen te rekruteren. We hebben te weinig van alles: soldaten, projectielen, tanks, vliegtuigen, vliegdekschepen. Tsjenkov is aan het opbouwen. Wij niet. Wij zijn nog aan het inkrimpen, en als we daar nog een presidentiële ambtstermijn mee doorgaan, zijn we dood.'

Teddy verhief zijn stem, het leek wel of hij woedend was, en toen hij 'zijn we dood' had gezegd, kon Aaron Lake bijna voelen hoe de aarde schudde van de bombardementen.

'Waar moet het geld vandaan komen?' vroeg hij.

'Het geld waarvoor?'

'De strijdkrachten.'

Teddy snoof van ergernis en zei toen: 'Waar het altijd vandaan komt. Moet ik u eraan herinneren dat we een overschot hebben?'

'We zijn al druk bezig het overschot uit te geven.'

'Natuurlijk. Hoort u eens, meneer Lake, maakt u zich maar geen zorgen om het geld. Kort nadat u uw bekendmaking hebt gedaan, zullen we het Amerikaanse volk de stuipen op het lijf jagen. Aanvankelijk zullen ze denken dat u half gek bent, een halve gare uit Arizona die nog meer bommen wil maken. Maar we zullen hun een schok toedienen. We zullen een crisis aan de andere kant van de wereld creëren, en plotseling zal Aaron Lake als iemand met een vooruitziende blik worden beschouwd. Het is allemaal een kwestie van timing. U houdt een toespraak over onze zwakte in Azië, en er zullen maar weinig mensen luisteren. Dan creëren we daar een situatie waar de hele wereld van schrikt, en plotseling wil iedereen met u praten. Zo gaat het de hele campagne door. Wij van onze kant bouwen de spanning op. We brengen rapporten uit, creëren situaties, manipuleren de media, brengen uw tegenstanders in verlegenheid. Eerlijk gezegd lijkt me dat niet zo moeilijk, meneer Lake.'

'U zegt dat alsof u het al eerder hebt meegemaakt.'

'Nee. We hebben een aantal ongewone dingen gedaan om dit land te beschermen. Maar we hebben nooit geprobeerd een presidentsverkiezing te beïnvloeden.' Teddy zei dat alsof het hem speet.

Lake schoof langzaam zijn stoel naar achteren, stond op, rekte zich uit en liep langs de tafel naar het eind van de kamer. Het was alsof er lood in zijn schoenen zat. Zijn hart bonkte. De val was dichtgesprongen; hij was gevangen.

Hij liep naar zijn stoel terug. 'Ik heb niet genoeg geld,' merkte hij op.

Hij wist dat hij dat zei tegen iemand die daar al over had nagedacht. Teddy glimlachte en knikte en deed alsof hij nadacht. Het huis van Lake in Georgetown was vierhonderdduizend dollar waard. Hij had nog eens de helft van dat bedrag in beleggingsfondsen zitten en nog eens honderdduizend in overheidsobligaties. Er waren geen noemenswaardige schulden. Hij had veertigduizend dollar op zijn herverkiezingsrekening.

‘Een rijke kandidaat zou niet aantrekkelijk zijn,’ zei Teddy en hij drukte weer op een knop. Er verschenen weer beelden op de muur, scherp en in kleur. ‘Geld zal geen probleem zijn, meneer Lake,’ zei hij op veel luchtiger toon. ‘We laten de defensieleveranciers betalen,’ zei hij en hij wees met zijn rechterhand, alsof Lake niet wist waar hij naar moest kijken. ‘Vorig jaar heeft de defensie-industrie een omzet van bijna tweehonderd miljard dollar gemaakt. Wij nemen daar maar een fractie van.’

‘Hoe groot is die fractie?’

‘Zo veel als u nodig hebt. We kunnen erop rekenen dat we honderd miljoen dollar van ze krijgen.’

‘U kunt geen honderd miljoen dollar verborgen houden.’

‘Daar zou ik maar niet al te zeker van zijn, meneer Lake. En maakt u zich geen zorgen. Wij regelen het geld wel. U houdt de toespraken, maakt de reclamespotjes, doet de campagne. Het geld zal binnenstromen. In november zullen de Amerikaanse kiezers zo bang voor het armageddon zijn dat het hen niet meer kan schelen hoeveel u hebt uitgegeven. Het wordt een verpletterende overwinning.’

Dus Teddy Maynard bood hem een verpletterende overwinning aan. Lake keek verbijsterd en duizelig naar al dat geld daar op die muur: honderdvierennegentig miljard dollar voor defensie en ruimtevaart. Het defensiebudget van het jaar daarvoor was tweehonderdzeventig miljard dollar geweest. Als dat in vier jaar tijd tot vijfhonderdveertig miljard werd verdubbeld, zouden de defensieleveranciers het weer goed krijgen. En de werknemers! De lonen zouden de pan uit rijzen! Banen voor iedereen!

Kandidaat Lake zou worden gesteund door industriëlen met het geld en vakbonden met de stemmen. De eerste schok begon weg te ebben en de eenvoud van Teddy’s plan drong tot hem door. Je haalde het geld bij degenen die er voordeel van zouden hebben. Je maakte de kiezers zo bang dat ze naar de stemlokalen renden. Je behaalde een verpletterende overwinning. En daarmee redde je ook nog de wereld.

Teddy liet hem even nadenken en zei toen: ‘We doen het meest via PAC’s, politieke actiecomités. De vakbonden, ingenieurs, managers, zakelijke coalities; we hebben al genoeg PAC’s in onze boeken. En we vormen er nog meer.’

Lake was ze al aan het vormen. Honderden PAC’s, allemaal voorzien van meer geld dan ooit voor een verkiezingscampagne was gebruikt. De schok was nu helemaal uitgewerkt. De pure opwindning van het idee was overgebleven. Duizend vragen gingen tegelijk door zijn hoofd. Wie wordt mijn vice-president? Wie gaat de campagne leiden? Wie wordt de stafchef? Waar moet ik mijn bekendmaking doen? ‘Het zou kunnen lukken,’ zei hij rustig.

‘Jazeker. Het zal lukken, meneer Lake. Vertrouwt u me. We werken hier al enige tijd aan.’

‘Hoeveel mensen weten ervan?’

‘Niet veel. U bent zorgvuldig gekozen, meneer Lake. We hebben veel potentiële kandidaten onderzocht, en uw naam kwam steeds weer bovenaan. We hebben onderzoek naar uw achtergrond gedaan.’

‘Nogal saai, hè?’

‘Tja. Hoewel uw relatie met mevrouw Valotti me enige zorgen baart. Ze is twee keer gescheiden en houdt van pijnstillers.’

‘Ik wist niet dat ik een relatie met mevrouw Valotti had.’

‘U bent de laatste tijd met haar gezien.’

‘Jullie houden alles in de gaten, hè?’

‘Verwacht u iets anders?’

‘Nou, nee.’

‘U bent met haar naar een huilgala voor onderdrukte vrouwen in Afghanistan geweest. Kom nou!’ Teddy’s woorden dropen plotseling van het sarcasme.

‘Ik wilde daar niet heen.’

‘Ga dan niet. Blijf van die onzin vandaan. Laat dat aan Hollywood over. Valotti zal alleen maar moeilijkheden veroorzaken.’

‘Verder nog iemand?’ vroeg Lake, in het defensief gedrongen. Sinds hij weduwnaar was geworden, was zijn privé-leven nogal saai geweest. Plotseling was hij daar trots op.

‘Eigenlijk niet,’ zei Teddy. ‘Mevrouw Benchly lijkt ons erg evenwichtig, en ze komt erg goed over.’

‘O, dank u vriendelijk.’

‘Ze zullen u onder vuur nemen met abortus, maar u bent de eerste niet.’

‘Het is een afgezaagd onderwerp,’ zei Lake. En hij had er genoeg van om daar steeds op terug te komen. Hij was voor abortus geweest, en tegen abortus, tolerant wat het recht op voortplanting betreft, keihard wat het recht op voortplanting betreft, voor een vrije keus, voor de rechten van het kind, voor feministes, tegen feministes. In zijn veertien jaar in Washington was hij naar alle hoeken van het abortusmijnenveld gejaagd, en met elke nieuwe strategische zet had hij nieuwe verwondingen opgelopen.

Abortus maakte hem niet bang meer, in elk geval voorlopig niet. Hij had er veel meer moeite mee dat de CIA in zijn leven had gesnuffeld.

‘En Green Tree?’ vroeg hij.

Teddy wuifde met zijn rechterhand alsof het niets was. ‘Tweeëntwintig jaar geleden. Er is niemand veroordeeld. Uw compagnon ging failliet en werd in staat van beschuldiging gesteld, maar de jury sprak hem vrij. Het zal ter sprake komen; alles zal ter sprake komen. Maar echt, meneer Lake, we zullen ervoor zorgen dat de aandacht op iets anders wordt gericht. Het heeft zo zijn voordelen om er op het laatste moment in te springen. De pers heeft dan niet veel tijd om dingen op te rakelen.’

‘Ik ben alleenstaand. We hebben nog nooit een ongehuwde president gekozen.’

‘U bent weduwnaar, de echtgenoot van een erg sympathieke vrouw die zowel hier als bij u in Arizona een groot aanzien genoot. Dat wordt geen punt. Geloof u me.’

‘Waar maakt u zich dan wel zorgen over?’

‘Over niets, meneer Lake. Helemaal niets. U bent een solide kandidaat, erg verkiesbaar. Wij zorgen voor de campagnepunten en de angst, en wij brengen het geld bijeen.’

Lake stond weer op en liep heen en weer. Hij woelde door zijn haar, krabde over zijn kin, probeerde wat helderheid in zijn hoofd te krijgen. ‘Ik heb nog veel vragen,’ zei hij.

‘Misschien kan ik een aantal daarvan beantwoorden. Laten we morgen weer praten, hier in deze kamer op dezelfde tijd. Slaapt u er een nachtje over, meneer Lake. De tijd is van cruciaal belang, maar ik denk dat een man vierentwintig uur de tijd moet hebben voordat hij zo’n beslissing neemt.’ Toen Teddy dat zei, kon hij er zowaar bij glimlachen.

‘Dat is een erg goed idee. Laat me erover nadenken. Morgen geef ik u mijn antwoord.’

‘Niemand weet dat wij dit gesprekje hebben gehad.’
‘Dat spreekt vanzelf.’